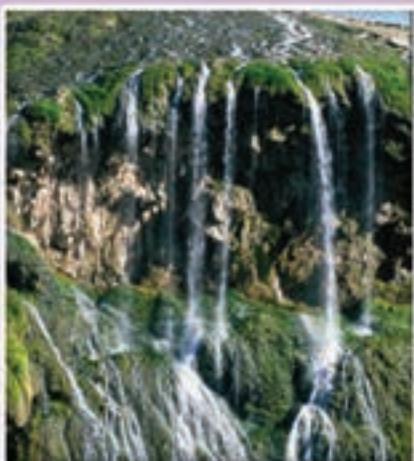
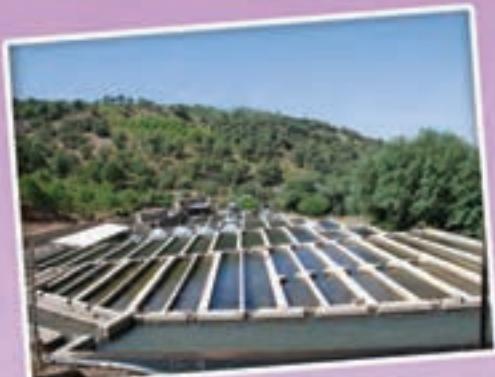

فصل پنجم

توانمندی های استان کهگیلویه و بویر احمد

درس ۱۲ قابلیت‌ها و جاذبه‌های گردشگری

برخورداری استان ما از جاذبه‌های توریستی چشمگیر در سطح ملی، منطقه‌ای و گاه جهانی جای هیچ گونه تردیدی در توجه به بخش گردشگری به عنوان یکی از شاخص‌های توسعه استان بر جای نمی‌گذارد. وجود چشم‌اندازهای طبیعی زیبا، رودها، تالاب‌ها، چشم‌های فراوان، آبشارها، جنگل‌های سرسبز و مراتع غنی گیاهان دارویی باارزش، طبیعت زیبا و سرسبز (در فصل بهار و تابستان) اماكن مذهبی، شکارگاه‌ها (مناطق حفاظتی)، غارهای طبیعی، آیین‌ها و موسیقی‌های اصیل لری، آداب و رسوم، الگوهای معیشتی، اعتقادات مذهبی، روستاهای پلکانی (توریسم روستایی)، مراکز صنایع دستی و محلی، کوهنوردی، جاذبه‌های تاریخی و باستانی می‌تواند به جاذبه‌های گردشگری این استان بیفزاید.

توانمندی و جاذبه‌های گردشگری استان کهگیلویه و بویراحمد به دو گروه جاذبه‌های گردشگری فرهنگی، تاریخی و جاذبه‌های طبیعی دسته‌بندی می‌شوند.

۱- توانمندی‌ها و جاذبه‌های گردشگری فرهنگی و تاریخی استان الف) بقاع متبرکه

۱- یکی از افتخارات ارزشمند شیعه در استان ما و شهرستان گچساران، وجود بقعه متبرکه بی‌بی حکیمه خاتون (س) دختر امام موسی کاظم (ع) و خواهر امام رضا (ع) است. این بقعه منور، در فاصله ۹۵ کیلومتری جنوب غربی گچساران واقع شده است. از دیرباز به دلیل قداست و اعتبار، این بانوی گرامی نه تنها مورد توجه مردم منطقه بوده است، بلکه از جنوب و سایر نقاط کشور و کشورهای همسایه حاشیه خلیج فارس - به خصوص در فصل‌های بهار و زمستان - به زیارت این بانوی بزرگوار می‌آیند.

۲- امامزاده شاه قاسم (ع)، شاه مختار، شاه فرج الله، امامزاده عبدالله، شاه حسن، امامزاده عبدالله چیتاب، در اطراف شهر یاسوج و امامزاده بی‌بی خاتونین در بخش مارگون در مکان‌های زیبا و در میان باغ‌های سرسبز میوه واقع شده‌اند و در تمام فصول سال پذیرای گردشگران زیادی از استان‌های همچوارند.

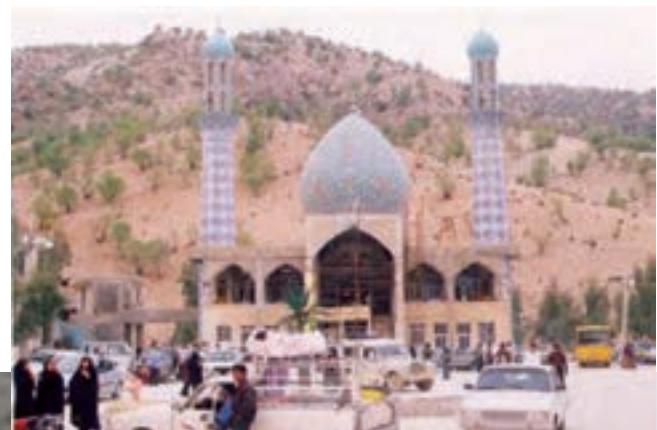
۳- امامزاده پهلوان امیر ولی، امامزاده علی بی‌رشیده در شهرستان چرام و امامزاده عبدالله، امامزاده سید ناصرالدین محمد، آقا میر، امامزاده سید محمد (ع)، سید عبدالله شاغالب، شاهزاده عبدالله، امامزاده زین الدین عباس، شاهزاده یوسف، امامزاده سید محمود و میرسالار در شهرستان کهگیلویه از مکان‌های زیارتی استان محسوب می‌شوند.

۴- بارگاه امامزاده سید اسدالله (یدالله) و سید ابراهیم بهزاد بابا احمد در شهرستان بهمنی قرار دارند که از قابلیت‌های گردشگری زیارتی بسیار مهمی برخوردارند.

توانمندی‌های استان

شکل ۱-۵ - امامزاده بی بی حکیمه خاتون (س)

شکل ۲-۵ - امامزاده سید محمد

شکل ۳-۵ - امامزاده شاه مختار

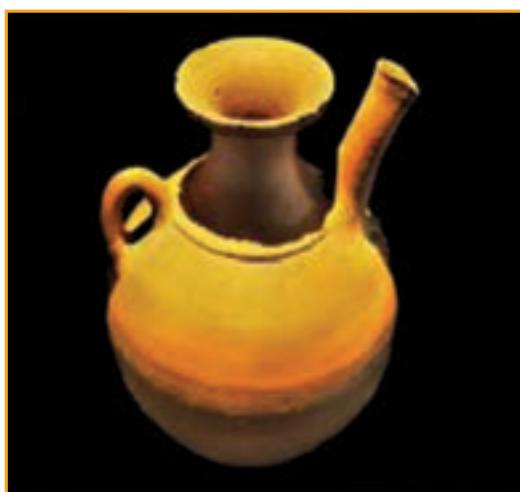
شکل ۴-۵

۵- روستای توریستی کریک در ۱۵ کیلومتری جنوب غربی شهر سی سخت دارای طبیعت دل انگیزی است و معماری منازل مسکونی آن به صورت پلکانی می‌باشد. این روستا دارای سه امامزاده میر اسحاق محمد، معروف به شاه عسکر و امامزاده علی و امامزاده شاه نعمت الله می‌باشد. این روستا به عنوان قابلیت‌های تاریخی فرهنگی و چشم انداز طبیعی، مذهبی از روستاهای مهم گردشگری در سطح استان و کشور است. بارگاه امامزاده‌های مهم بی‌زهرا خاتون در دامنه‌های زیبای قلل دنا، امامزاده سید محمد در سی سخت و امامزاده محمود طیار سادات محمودی در شهرستان دنا قرار داردند.

۶- امامزاده سید محمد فخر الدین احمد از نوادگان امام سجاد، سید محمد، سید شمس الدین سلطان محمود و شاه زین علی از مکان‌های زیارتی شهرستان باشت محسوب می‌شوند.

ب) موزه‌ها

نهایا موزه استان، موزه (گنجینه) میراث فرهنگی در شهر یاسوج است. این موزه از یک بخش باستان‌شناسی تشکیل شده که در آن حدود ۲۷۰ شیء تاریخی فرهنگی از دوره‌های مختلف به نمایش گذاشته شده است. این اشیاء عمدهاً در کاوش‌های باستان‌شناسی بدست آمده‌اند.

شکل ۵-۵ - گنجینه یاسوج، ظرف سفالی - پیش از میلاد

توانمندی‌های استان

شکل ۶-۵ - گنجینه یاسوج

شکل ۷-۵ - شیر سنگی

۲- جاذبه‌های طبیعی

کهگیلویه و بویراحمد سرزمین کوههای بلند و چشم اندازهای زیباست. سیاحتی که به ایران آمده‌اند و از میان جاذبه‌های طبیعی استان گذشته‌اند، هر یک به نحوی به توصیف آنها پرداخته‌اند: کوه‌نوردان در مجموع این استان را جایگاه کوههای سر به فلک کشیده زیبا، پر رمز و راز و آرامش بخش می‌یابند که به دور از آلودگی‌های شهرهای بزرگ انسان را با طبیعت و با درون خویش آشتنی می‌دهد و در آرامش عمیق فرو می‌برد.

۱- رودها : عبارتند از: رود مارون با عبور از مناطق کوهستانی و سرسبز با چشم انداز زیبا، بخش لوتاب، منطقه دشمن زیارتی، چاروسا و طبیعی را می‌پساید، گدارهای (محل گذر) این رود، در مناطق کهگیلویه، تراب، ایدانک و کلحک برای قایقرانی بسیار مناسب‌اند.

- رود بشار و رودهای فارتق، جوکار، ماربر، خرسان، زهره و خیرآباد که از دامنه‌های کوههای استان سرازیر می‌شوند در دره‌ها و دشت‌های استان مناظر زیبای طبیعت انسانی زیادی ایجاد می‌کنند و استان را از توانمندی و گردشگری خاصی برخوردار می‌کنند.

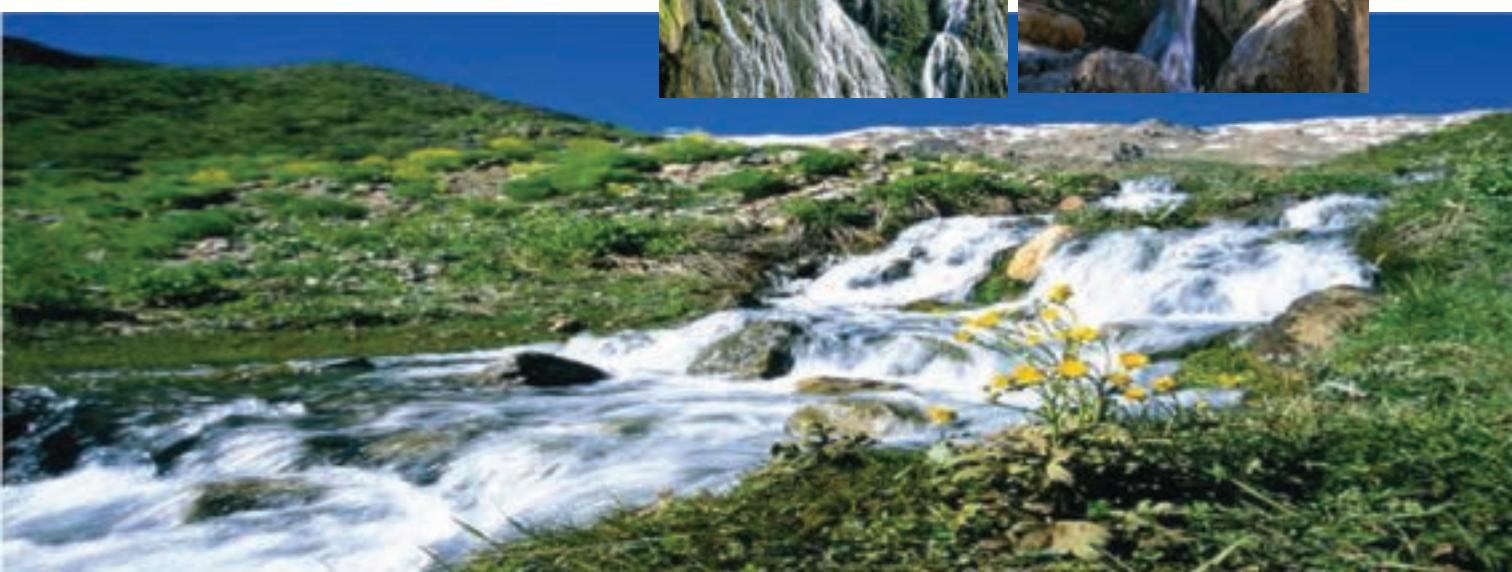
۲- غارها : از جمله جاذبه‌های گردشگری در استان، وجود غارهایی چون غار کوه خامین در گچساران، غار خفافش در تنگ تکاب در شهرستان چرام، غار شاه حوالی روستای شاه بهرام در منطقه پیچاپ در شهرستان باشت، غار یخی، غار دوفیری، و غار

شکل ۸—۵—غار، روستای ده شیخ در بخش پاتاوه

نول در مناطق حفاظت شده دنا است. اشکفت‌ها و غارهایی چون اشکفت داوودی، اشکفت سیاه، غار کبوتر، غار پیرزن و... در دیگر مناطق استان به چشم می‌خورند.

۳—آبشارها: آبشارهای معروف استان عبارت اند از: آبشار یاسوج، آب نهر کاکان، آبشار شهینز، آبشار تنگ تامرادی و آبشار بهرام ییگی در شهرستان بویراحمد، آبشار کمر دوغ و آبشار خیمه و کوه دیوک در کهگیلویه و آبشار مفید، آبشار منج و آبشار کوه گل، آبشار آب سپا (چاگل) در شهرستان دنا، آبشار طسوج در چرام، آبشار شادگان در شهرستان باشت، آبشار رودبال، آبشار هرجون و آبشار کیوان لیستر در شهرستان گچساران.

شکل ۹—۵—چشم اندازی از آبشارهای استان

توانمندی‌های استان

۴- ناهمواری‌ها : مناطق کوهستانی استان، با رشته کوه‌های مرتفع، صخره‌های قابل کوهنوردی، بیلاق‌های خوش آب و هوا، مناظر طبیعی و قلل برف‌گیر، جاذبه‌گردشگری قابل توجهی دارند.

۳- جاذبه‌های انسانی

جادبه‌هایی که توسط انسان ساخته شده‌اند عبارت‌اند از : جاذبه‌های باستانی، جاذبه‌های تاریخی، جاذبه‌های مذهبی، جاذبه‌های گردشگری اقامتی، جاذبه‌های طبیعی و علمی (اکوتوریسم علمی) جاذبه‌های ورزشی و تفریحی، جاذبه‌های درمانی و سلامت؛ جاذبه‌های تجاری و بازرگانی و

شكل ۱۰-۵- جاذبه تاریخی استان

بیشتر بدانیم

شهرستان	جاذبه‌های طبیعی	جاذبه‌های انسانی
بویراحمد	منطقه نمونه گردشگری سقاوه در مارگون؛ ماه پرویز، پارک جنگلی یاسوج، تنگ گنجه‌ای، تنگ مهریان، بیشه زار مادوان، دشت مریسسه کاکان، چشمه چنار، تنگ سریز، چشمه آب نهر کاکان، سرگچینه بویراحمد، آبشار تنگ تامردای، دریاچه مورزرد زیلانی، چشمه و آبشار شنهز، آبشار بهرام بیگی، دشت نرماب، دشت سرچنار، رودخانه بشار	تله کاپین یاسوج (مطالعات به پایان رسیده) کمپینگ تنگه گنجه‌ای، شهرک سلامت یاسوج، هتل پنج ستاره یاسوج، بازارچه صنایع دستی یاسوج، پیست اسکی کاکان، پارک ساحلی بشار، کمپینگ پارک جنگلی، سد چیتاب
دنا	آبشار منج، منطقه حفاظت شده دنا (غربی شرقی) آب سپا، روستای توریستی کریک، کوخدان، بیاره، دریاچه کوه گل، چشمه میشی، تنگ براثی، گردنه بیزن، دشتک سی سخت، خاریدان سی سخت، غار نول، غار بخشی، آبشار تنگ نمک، نول، رودخانه کبکیان و حاشیه آن، دره عباس آباد، روستای دارشاهی، اشکفت دهفیری، آبشار میمند، کوه دنا.	تله کاپین سی سخت (مطالعات به پایان رسیده است) کمپینگ بندان سی سخت، هتل پنج ستاره سی سخت، شهر توریستی سی سخت، اردوگاه تفریحی کوه گل، پل تخت شاه نشین پاتوه، مناطق ایلات عشایر، صنایع دستی، مجتمع بین راهی توتهده و گورستان لاما
گچساران	منطقه نمونه گردشگری دیل، قلات گناوه، پادوک شالدون، منطقه دشت دیل، روستای مارین، آبشار کیوان لیستر، رودخانه خیرآباد، مارین، دیل و دشت دیل، زهره کوه خامی، روستای مارین، آبشار رودبال، آبشار هرجون	کمپینگ بی بی حکیمه، هتل پنج ستاره گچساران، بازارچه صنایع دستی، سد کوثر، گنبد لیستر، گنبد باباکلان، چهار طاقی خیرآباد، پل خیری و محمدخان، کوشک گدنگون، دژ سلیمان، راه باستانی گردنه الله اکبر، کاروان سراهای خان عوض، قلعه آزو، بنای تاریخی ملک ناس، بنادر شاهزاده اسماعیل، بوستان لاله، صنایع دستی عشایر گچساران.
کهگیلویه	منطقه نمونه گردشگری موگرمن در لنده، آبشار کمردوغ در چاروسا و دیشموق، آبشار طسوج، کوه خائیز، کوه نور (نیر)، دریاچه سد مارون و در تنگ تنکاب؛ آبشار خیمه پارک دشت مازه، لیراب، دلی دل افروز، کوه نور، کوه خائید.	بازارچه صنایع دستی دهدشت، بلاد شاپور، حمام، آب انابر، کاروانسرا، مسجد جامع، مسجد مورک، بازار تجارت خانه، امامزاده پیر غاری، قلعه ضرغام آباد (پلی) قلعه رئیسی پل دختر، پل تمسیت، محوطه طولیان، قلعه سریزی بافت تاریخی روستای چنگلوا، محوطه کمبوس بناری، دلی مهرگان، ترجمه کتبیه تنگ المون طسوج.
بهمنی	منطقه نمونه گردشگری برم الوان، تله کاپین بهمنی، تنگ ملغی، پایان رسیده، منطقه رود تلخی، تنگ سروک، دریاچه برم الوان، تنگ ماغر، دیزک	قلعه نادر، قلعه های حکومتی، بافت تاریخی روستای کارند، اسنودان تنگ گیربال، سنگ نوشته‌ها، امامزاده بابا‌حمد (ع)، امامزاده سید اسدالله و سید ابراهیم، سیاه چادر (بهون) صنایع دستی عشایری.
چرام	چشمه بلقیس، رودرونه، دشت سرسبز و زیبای چرام	کمپینگ چشمه بلقیس، قلعه چرام، آسیاب‌های تل باونه، قلعه تمی، بافت روستای شیخ حسین، قلعه کره شهبازی، آثار روستای موگرم، گیته تنگ پیزال.
باشت	منطقه نمونه گردشگری شالدون، جلگه امیر شیخی، آبشار شادگان، اشکفت‌های خان احمد، دره شاه بهرام (سد انبارگاه)	دو گور دو پا، مجموعه بل های برهم، (برین) قلعه شامبر اکان، بند انبارگاه

توانمندی‌های استان

شکل ۱۱-۵ - سرنجل کل پاسوچ

شکل ۱۲-۵ - پیست اسکی کاکان

شکل ۱۳-۵ - روستاهای هدف گردشگری

مهم ترین مزیت‌های سرمایه‌گذاری در بخش گردشگری

- ۱- هم جواری با بزرگ‌ترین قطب‌های گردشگری کشور مانند اصفهان، فارس، خوزستان، بوشهر، چهارمحال و بختیاری و کریدور شمال به آب‌های خلیج فارس
- ۲- برخورداری از منابع سرشار جذب گردشگری، شامل منابع طبیعی (چشمه‌ها، دریاچه‌ها، آثارهای باستانی، غارها، جنگل‌ها، رودخانه‌ها و ...)، آثار تاریخی (شهر قدیمی دهدشت، پل پاریم، مجتمعه باستانی خیرآباد، گورستان لما و غیره) و منابع فرهنگی (آداب و رسوم کوچ و ...) صنایع دستی و ...
- ۳- وجود داشتن چهار فصل در استان و تغییرات شرایط متنوع آب و هوایی
- ۴- وجود رشته کوه دنا در شهر توریستی سی‌سخت در تابستان به عنوان بزرگ‌ترین جاذبه اکوتوریستی (طبیعت گردی) در جنوب کشور
- ۵- اعطای معافیت‌های عوارض نوسازی، شهرداری، یارانه سوخت و ...
- ۶- دادن ۸۰٪ یارانه به بخش گردشگری و تأسیسات گردشگری
- ۷- پیگیری جهت فراهم کردن زمین از طریق ادارات مختلف و شهرداری‌ها
- ۸- همکاری با بخش خصوصی جهت مطالعه مکان مناسب برای سرمایه‌گذاری در بخش گردشگری راهکارهای توسعه گردشگری در استان
- ۹- شناخت تغییر و ترکیب جمعیتی و آموزش نیروی انسانی ماهر با تجربه به‌طور مستمر و به روز
- ۱۰- شناخت و تعریف فلسفه گردشگری برای جامعه
- ۱۱- شناخت ظرفیت کاربری‌های فیزیکی، اجتماعی، فرهنگی در نواحی گردشگری میزبان استان
- ۱۲- احساس مسئولیت جدی در قبال توسعه پایدار به‌ویژه در بخش گردشگری
- ۱۳- توجه به توریسم روستایی متناسب با شرایط محیطی
- ۱۴- توسعه و احداث بزرگراه و دو خطه کردن آنها، توسعه و فعال کردن فرودگاهها و احداث خطوط ریلی در استان
- ۱۵- شناساندن جاذبه‌های گردشگری و تبلیغات مفید و مؤثر از راه‌های مختلف
- ۱۶- تشویق و ترغیب مردم به ایجاد امنیت، بهداشت و سلامتی رعایت ادب و فرهنگ قوانین و مقررات
- ۱۷- شناخت توان طبیعت گردی استان و سرمایه‌گذاری معنوی و مادی منطقی متناسب با حفاظت محیط
- ۱۸- ایجاد تجهیزات و تأسیسات گردشگری در مناطق صنعتی و غیر صنعتی استان
- ۱۹- ایجاد بستان سلامت، بستان‌های علمی، پژوهشی
- ۲۰- ایجاد نمایشگاه (موزه) دائمی از ابزار و آلات مورد استفاده در آداب و رسوم سنتی و شیوه زندگی (قدیمی) روستایی و عشايری مردم استان.

توانمندی‌های استان

شکل ۱۴-۵ - چشمۀ بلقیس چرام